

KNSB COMPETITIE RONDE 3

PAUL KERES – VENLO 1

door Henk van Gool

Verkeerde sleutel

De expeditie naar Utrecht was door mij goed voorbereid. Iedereen was dan ook netjes op tijd bij de speelzaal. Er was echter één ding waar ik niet op voorbereid was: de speelzaal kon niet betreden worden. Bij buurtcentrum De Leeuw hing een groepje Utrechters rond, tassen vol spelmateriaal in de hand. In een hoekje stond één van hen druk te telefoneren.

Wat bleek? De beheerder van het buurtcentrum had kennelijk een verkeerde sleutel meegegeven. Hierdoor kon de deur niet open. Een andere ingang bleek ook ontoegankelijk. Aangezien de beheerder onbereikbaar was bleef De Leeuw potdicht.

Maar geen nood, Utrecht is groot en heeft meerdere schaakverenigingen. Al ras werd contact gelegd met de schaakvereniging Utrecht, die in het luxe denksportcentrum Den Hommel resideert. Er was nog een ruime zaal beschikbaar om zowel Paul Keres 1 en Venlo, als ook Paul Keres 2 en Vianen DVP onderdak te bieden.

Het was alleen nog zaak de vier wachtende teams bij buurtcentrum de Leeuw naar denksportcentrum Den Hommel te verhuizen.

Omdat de Venlonaren grotendeels met de trein gekomen waren kon dit logistieke problemen opleveren. Gelukkig waren Thomas en Frans met de auto waardoor 90% van team Venlo alvast vervoer had. Omdat Peter met de wedstrijdleader mee kon rijden kwam alles op zijn pootjes terecht. Veertig minuten later werden in de nieuwe speellocatie de klokken in werking gesteld.

Ik informeerde nog even bij de wedstrijdleader of de thuisclub reglementair geen tijd in mindering gebracht zou moeten krijgen. Zijn zij immers niet verantwoordelijk voor de beschikbaarheid van de speelzaal op het afgesproken tijdstip?

De wedstrijdleader beoordeelde de situatie als overmacht en besloot iedereen onder gelijke condities te laten starten. Ik accepteerde het oordeel enigszins verbaasd. In de Duitse competitie was een thuisteam hier echt niet mee weggekomen. Daar zijn de regels dermate strak, dat men al verplicht is een kwartier voor aanvang van een wedstrijd de teamopstelling in

te leveren, laat staan dat men een vertraging van bijna drie kwartier zonder sanctie zou accepteren. Maar goed, de Duitse competitie is de Nederlandse niet. In (de schaakcompetitie van) ons kikkerlandje heerst nu eenmaal een cultuur van gedogen, gemoedelijkheid en tolerantie. Daarbij vond ik het achteraf wel best zo. Het gaat toch wringen als men een wedstrijd wint, omdat de tegenstander met grote tijdsachterstand de partijen moest aanvangen. Ik verkies dan toch het eerlijke duel.

Eerlijkheid heeft wel zijn keerzijde. Het niveauverschil tussen Paul Keres en Venlo werd duidelijk merkbaar en hoewel we hier en daar wel onze kansjes kregen werden we uiteindelijk toch op een terechte nederlaag getrakteerd. De borden op een rijtje:

Bord 1

Nick Bijlsma – Hugo Ten Hertog 0 – 1

Tijdens de wandeling naar de speelzaal kwam Nick bij mij lobbyen. Hij had in eerdere ontmoetingen tegen Hugo goede resultaten behaald. Of het een idee was dat hij het op bord 1 tegen Hugo zou opnemen? Ik overwoog kort. Eigenlijk had ik een andere opstelling in gedachten, maar je weet nooit wie het goed gaat doen tegen een Fide meester met een rating van bijna 2400. Daarbij was het vrij zeker dat Hugo bij Paul Keres op één zou zitten, hij had er de voorgaande wedstrijden ook gebivakkeerd, dus waarom zou ik het niet proberen met iemand die ervaring met Hugo's speelstijl heeft? Ik gaf mijn fiat en de opstelling werd aangepast. Al snel bleek echter dat deze Hugo een heel stuk verder was dan de Hugo van de jeugd NK's. Deze jongen strafte Nicks ietwat optimistische aanpak van de Pirc genadeloos af.

Het is al duidelijk mis met de witte stelling. De witte monarch staat in zijn blootje in de huiskamer, terwijl de zwarte dame en haar lopers hem net met een bezoek vereren. Nick probeerde nog in troebel water te vissen, maar na **23.Pb5?,Dxa4 24.Pc7,De4+ 25.Kf2,Ld4+ 26.Kg3,Le5+ 27.Lf4,Lxf4+ 28.Dxf4,Dxh1** bleef Hugo een stuk voor.

Bord 2

Demre Kerigan – Maarten Strijbos 0 – 1

Een zware, strategisch en tactisch moeilijke en diepe partij die waarschijnlijk door weinigen begrepen is. Demre offerde op de 12^e zet een kwaliteit om Maartens onderontwikkelde stelling in een houdgreep te kunnen houden. Uiteindelijk werd Maarten gedwongen het materiaal terug te geven om zijn stelling te bevrijden, maar hij boette daarbij nog wel een pion in. Beide spelers begonnen aan een eindspel met Dame, toren en loper. Omdat de lopers van ongelijke kleur waren en de pionnenstructuur asymmetrisch, was de stelling dermate in onbalans dat Maarten nog voor lijfsbehoud kon vechten. Demres damevleugelpionnen bleken kwetsbaar omdat Maarten met zijn andere kleur loper de witte velden domineerde. Demre moest de ene na de andere damevleugelpion prijsgeven.

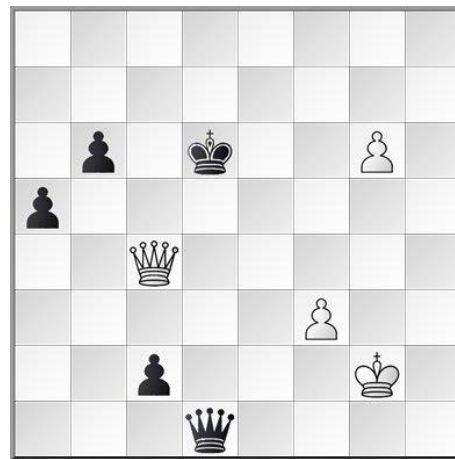
Zo kwam Maarten zelfs een pion vóór en gloorden er onverwacht winstkansjes aan de horizon. Door de schaaktechnische problemen was Demre in tijdnood geraakt en onder tijdsdruk maakte hij uiteindelijk de beslissende fout.

Hier moest de witspeler eigenlijk de koning opjagen. Bv. **52.Db8+, Ka6 53.Da8+, Kb5 54.De8+, Kb4 55.De4, Ld7 56.Le3, Db5**

57.Db1+,Ka4 58.Da2+,Kb4 59.Db2+,Ka4 60.Da2+ met remise door eeuwig schaak.

Demre besloot het op een wedloop aan te laten komen door de d-pion tegen de g-pion te ruilen: **52.Dxg6,Dxd5** maar in het vervolg bleek zwarts vrije c-pion stukken gevaarlijker dan het witte boertje op de g-lijn. Zie het vervolg: **53.Le3,Lc6 54.Df6,c3 55.g5,Dc4 56.Kg3,De2 57.Df4,De1+ 58.Kg2,c2 59.g6,Dc3 60.Lc1,Ld5 61.Df5,Dd4 62.Dg5, Dd3 63.Dg4,De2+ 64.Kg3,De1+ 65.Kg2,Dxc1 66.Dd7+,Ka6 67.Dxd5,Dd1 68.Dc4+,Kb7 69.Df7+,Kc6**

70.g7?? Na **70.Df4+** had de pot nog lang kunnen duren. Nu was het na **70..,Dd2+ 71.Kg3,c1D** over en sluiten.

Bord 3

Rudi van Gool – Peter Lombaers 1 – 0

Rudi kreeg de Hollandse Leningrader tegen en omdat hij het systeem zelf met zwart al jaren speelt kent hij alle ins en outs. Met wit wist hij dus een variant op het bord te brengen die voor zwart erg lastig is. Toch verwaterde zijn voordeel omdat zijn koningsaanval stukliep op de scherp berekende verdediging van Peter. Net toen Rudi zich kon opmaken voor een lastig eindspel blunderde zijn opponent:

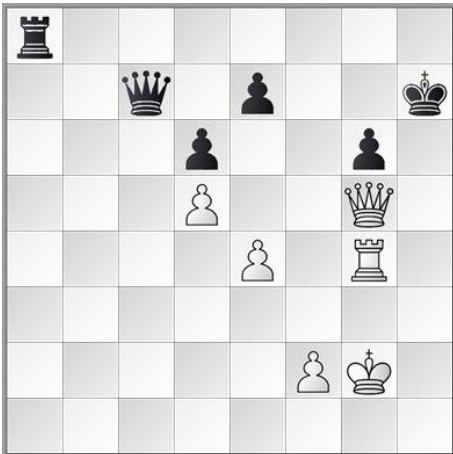

43., Tf8?? Zwart wilde met toren f8-g8 geforceerd de torens ruilen, zodat hij daarna wits damevleugelpionnen kon gaan snoepen. Hij trapte hierbij echter in een venijnig valletje: 44.Pc7,Tg8 45.Pe6+! onderbreekt met schaak de verdediging van de zwarte toren 45...,Kb4 46.Txg8 en wit won het eindspel.

Bord 4

Xander Wemmers – Joep Nabuurs 1 – 0

Een standaard Benko gambiet. Joep offerde de b-pion in ruil voor druk op de damevleugel. Xander wist de pion echter te handhaven en maakte gebruik van het feit dat alle zwarte stukken op de damevleugel geconcentreerd waren, om een initiatief op de andere vleugel te starten. Toen Joep zijn pionnetje eindelijk terug had, werd hij op de koningsvleugel overlopen.

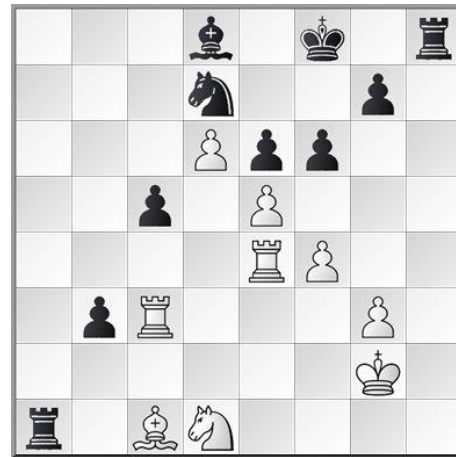

De zwarte koning wordt uit zijn veste gejaagd. 35., Tg8 36.Th4+, Kg7 37.Dh6+, Kf6 38.Tf4+, Ke5 39.Dg5+, Kd4 40.e5+, Kc5 41.Tc4+!, Kxc4 42.Dc1+ met damewinst, 42...,Kxd5 43.Dxc7, dxe5 4.Dxe7 en Joep gaf op.

Bord 5

Henk van Gool – Jan Breukelman 0 – 1

In een Catalaan raakte ik mijn c-pion kwijt maar kreeg daar wel een ontwikkelingsvoorsprong en een stevige druk in het centrum en op de damevleugel voor terug. Even leek het erop dat ik op winst kon gaan spelen, toen mijn tegenstander een truc overzag, waarna ik een gedekte vrijpion kon creëren. Ik wist echter geen gebruik te maken van mijn ruimtevoordeel. Jan daarentegen wist zijn vrijpionnen op de damevleugel in beweging te krijgen, waarna een paardvork de partij besliste.

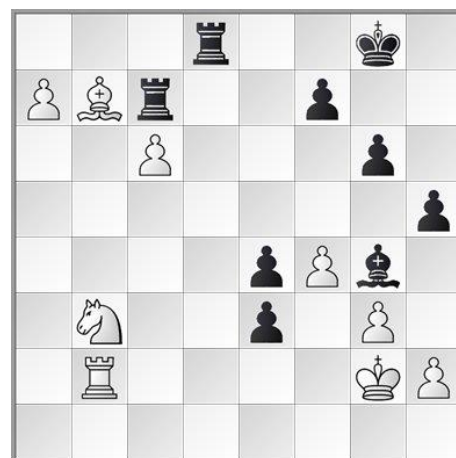

Zwart heeft het heft stevig in handen genomen en activeert nu de stukken die nog niet meedoen. 35.,fxe5 36.fxe5,La5 de loper 37.Tcc4,Th5 en de toren. De e-pion is niet meer te dekken. 38.g4? (tijdnood, maar de stelling is sowieso onhoudbaar) 38., Txex5 39.Txe5, Pxe5 40.Txc5, Pd3 wint een stuk. Plichtmatig deed ik nog enkele zetten en gaf toen op.

Bord 6

Paul Hommerson – Thijmen Smith 1 – 0

Een vlijmscherpe Siciliaan. De witspeler ruimde de zwarte damevleugel op en creëerde daar twee vrijpionnen. Zwart ondertussen denderde met twee verbonden vrijpionnen door het centrum. De complicaties pakten voordelig uit voor de zwartspeler, maar om te winnen diende hij dan wel zeer nauwkeurig te spelen. Waarschijnlijk onder tijdsdruk slaagde Thijmen daar niet in en ging Paul met de eer strijken.

Hier wint maar één zet, namelijk 32...,e2! B.v. 33.Kf2,e3+ of 33.Txe2,Lxe2 34.a8D,Txa8 35.Lxa8,Lb5 36.Pd4,La6 37.f5,Ta7 38.Lb7,Lxb7 39.cxb7,Txb7 met een gewonnen eindspel of de

volgende fraaie Rybkavariant: 33.Tb1,Td1! (je mag wit gerust een dame laten halen, de zwarte aanval is sterker) 34.a8D+,Kh7 35.Da5,Txb1 36.Dxc7,Tg1+! 37.Kxg1,e1D+ 38.Kg2,De2+ 39.Kg1,De3+ 40.Kg2,Dxb3 41.f5 (er dreigde 41..,Lf3+ 42.Kh3,De6+) 41..,e3 (zwart neemt zich de tijd om een matnet te bouwen) 42.fxg6+, Kxg6 43.Dd6+, f6 44.Df4, Dc2+ 45.Kg1,Lh3 uit.

Dit valt in tijdnood natuurlijk niet te berekenen. Thijmen speelde 32..,Lf3+ in principe nog genoeg voor remise 33.Kh3 wit moet naar voren vluchten 33.., Lg4+ 34.Kh4 ziet er levensgevaarlijk uit maar Thijmen krijgt Paul niet mat 34.., f6 35.h3, Ld1? Ziet er natuurlijk uit maar verliest. 35..,e2! biedt misschien zelfs nog kansen op winst volgens de bovenvermelde lange Rybka variant. 36.Pd4 wit profiteert van het feit dat zwart veld e6 niet meer controleert 36..,Tg7 37.Pe6, e2 38.Txe2, Lxe2 39.Pxg7, Kxg7 40.c7, Kh6 41.cxd8D dekt meteen het dreigende mat. Zwart gaf op.

Bord 7

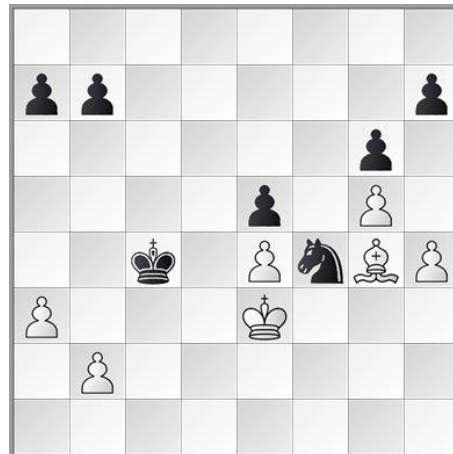
Peter Schoeber – John Cornelisse 0 – 1

Deze partij kun je ook onder de gemiste kansen scharen. John offerde in een Pirc tijdelijk een stuk met de bedoeling die enkele zetten later terug te winnen. De variant heeft echter een haakje:

11.Le2, e5 12.Le3 ok, maar hier is een duidelijkere methode om in het voordeel te komen: 12.fxe5, dxe5 13.Txf6!, Dxf6 14.Pd5 en wit heeft twee stukken voor toren en pion met fraai spel. 12.., exd4 13.Lxd4 wit heeft nu 'slechts' positievoordeel.

Gaande de partij maakte Peter wat verkeerde keuzes waarna een eindspel ontstond waarin hij zelfs moest gaan oppassen.

Hier moet 41.Ld1 om de zwarte koning van de damevleugel pionnen weg te houden. Peter ging echter zelf op pionnenroof uit en dat kwam hem duur te staan. 41.Lc8?, b6 42.Lb7, Kb3 43.Ld5+, Kxb2 44.Lg8, Kxa3 45.Lxh7, b5 46.Kd2, Kb2 47.Ke3, Kc3 48.Kf3, b4 49.Lxg6, Pxg6 50.h5, Pf4 51.Kg4, Pxh5! 52.Kxh5, b3 en Peter gaf op. Beide spelers halen een dame maar John kan met een röntgenaanval de dames ruilen en het resterende pionneneindspel op zijn gemakje binnenslepen.

Bord 8

Bert Both – Thomas Neuer ½ - ½

Evenals in de eerste KNSB-ronde had Thomas met zwart geen enkele moeite om een gelijke stelling te bereiken. Op een gegeven moment veroverde hij zelfs een pion, maar de witte druk op de zwarte stelling was te sterk om daar meer uit te halen.

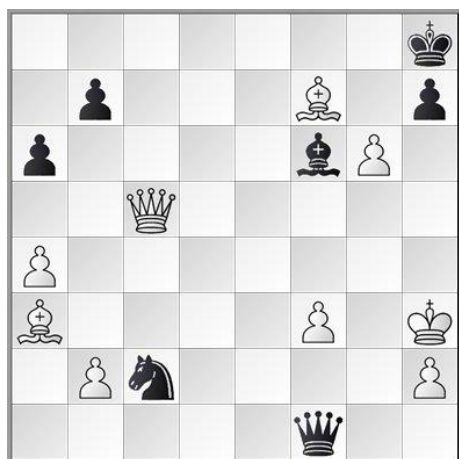

20.., Pxb6 21.Txb6, Txa2 22.e3, Tc2?!
 Vasthouden aan de b-pion door middel van 22..,Tb8 biedt wellicht nog kansen op duurzaam voordeel. Nu is de stelling potremise. **23.Txb7, Txc4 24.Pxe7, Pxe7 25.Txe7, Tfc8** en enkele zetten later dampde de vredespijp.

Bord 9

Frans Mertens – Gerben Veltkamp ½ - ½

Is er wel eens over gedacht om een standbeeld voor Frans op te richten? Niet alleen is hij de redder in nood als er een invaller nodig is, maar hij zorgt ook voor het noodzakelijke vervoer van teamleden die vaststaan bij een gesloten wijkgebouw. En ja, schaken kan hij ook als de beste. Tegenstander Gerben kreeg eigenlijk alle hoeken van het bord te zien en mocht zich gelukkig prijzen dat Frans genoeg nam met een zetherhaling.

Gerben staat op mat en moet schaak blijven geven.

Frans zag geen kans uit de schaakjes te ontsnappen en speelde **38.Kg3, De1+ 39.Kh3, Df1+ 40.Kg3, De1+** en remise.

Toch is er een winstweg: 38.Kg4!, Dg2+ 39.Kf4, Dd2+ 40.Kf5, Dg5+ 41.Ke4, Dh4+ dameruil komt niet in aanmerking voor zwart gezien zijn materiële achterstand 42.f4, De1+ 43.Kf5, Pd4+ 44.Kxf6, Dh4+ 45.Dg5 en de schaakjes zijn op. Ook hier geldt: wie berekent/gokt dit in de tijdnoodfase?

Bord 10

Yme Jan Jellema – Carsten Fehmer 1 – 0

Carsten kon niet ontevreden zijn over de opening. Hij verkreeg het voordeel van het looperpaar en ruilde dat weer in voor een betere

pionnenstructuur. Een positionele fout zorgde ervoor dat zijn positie hard achteruit holde.

In deze stelling zijn twee dingen belangrijk: 1. Wit mag veld e5 niet in handen krijgen voor zijn stukken. 2. De dames mogen niet geruild omdat de pionnen op de 6^e rij dan moeilijker te verdedigen zijn. Om dit te bereiken had de zwartspeler eerst op h4 moeten ruilen en vervolgens pas pion e6 moeten gaan dekken.

Carsten speelde echter het natuurlijk ogende **18..,Lf7?** En had na **19.hxg5** een technisch probleem. Veld e5 uit handen geven of de dames ruilen. Hij koos voor dameruil: **19..,Dxg5 20.Dxg5,Txg5** waarna de witte stukken plotseling zijn stelling infiltreerden. **21.Th6,Tg6 22.Tdh1,Tf8?** Beter 22..,Te8 nu komt het witte paard met tempo in de aanval erbij. **23.Pc5,Kc8** materiaalverlies is al niet meer te voorkomen **24.Txg6,Lxg6 25.Pxe6,Tf7??** Nu is het meteen uit. **26.Th8+** en opgegeven omdat minstens de kwaliteit verloren gaat.

Eindresultaat: 7-3 voor Paul Keres.

Venlo draait nog niet lekker. Kennelijk gebruiken wij telkens de verkeerde sleutel in onze pogingen de deur naar een overwinning te openen. Voorlopig hebben we hem alleen in de tweede ronde tegen ASV op een kier gehad. In deze vorm lijkt het onmogelijk om de volgende wedstrijd tegen het sterrenteam van Charlois Europort een resultaat te behalen. Maar ja, men weet het maar nooit.